ELIASBYGGET under Valkö FoF

352

ELIASBYGGET Torp Valkö

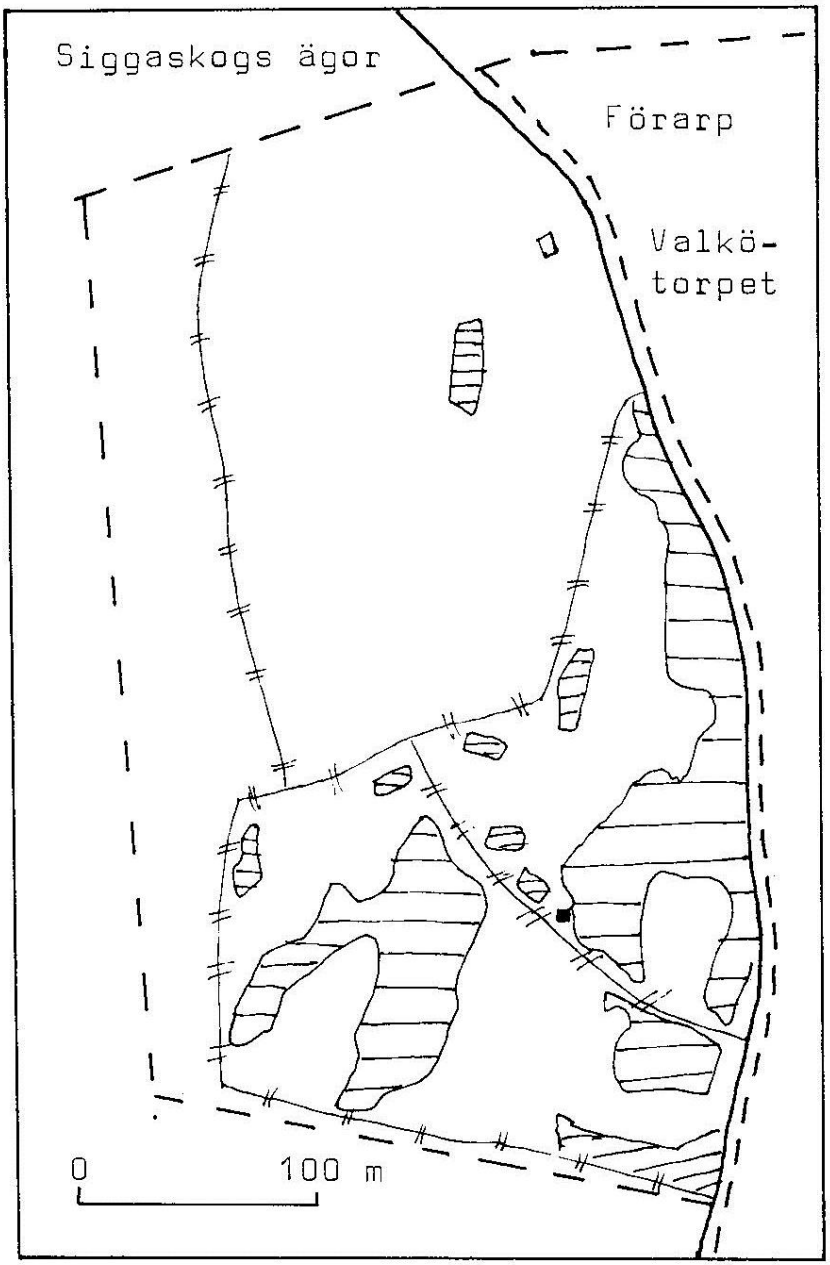

Eliasbygget, som alltid kallas Ilsabygget, bör vara upptaget av den Elias Andersson, som 1700 bodde i Valkö. 1723 bor han på Bygget. Med hänsyn till den mängd gårdar och torp med namnet Bygget, som finns i trakten, är det högst rimligt, att detta Bygget kallades Eliasbygget, helst som Elias var ett mycket ovanligt namn

Eliasbygget ligger längst norrut på Valkö utmark, väster om vägen till Hubbestad. Åkrarna är endast ett par hektar, betesmarken likaså. Där gick att hålla en ko men ingen dragare. Rester efter husgrunden kan ännu skönjas, men åkrarna är igenplanterade omkring 1987

Eliasbygget var ett av de mindre torpen. 1865 uppskattades det till 1/16 förmedlat mantal. Till 1900 var det brandförsäkrat för 550 kr, lösöret för 1000 kr. 1901 blev Eliasbygget tomt, och strax därefter revs husen. Marken lades till Valkötorpet

ÅBOR på Eliasbygget

1723 Elias Andersson

1740 Karin

1746 Jöns, fattig

1755-1759 Anna, ogift

1776 Per, död före 1776
Dottern Märta, född 1696. Borta 1783

Jöns Persson, född 1733 och död o 1785 på Eliasbygget
Anna Gudmundsdotter, född 1731 på Fäsnuggan i Fryele sn och död 20/9 1805 på fattigstugan
Gudmund, född 1773 på Eliasbygget

Bortflyttade 1783. Anna togs in på fattigstugan 1802. Varit något vurmig. Fäsnuggan säges vara en sammandragning av Fästningsudden

Sven Larsson, född 25/3 1748 i Svenarums sn och död 19/11 1841 på Eliasbygget
Maja Månsdotter, född 9/1 1752 i Svenarums sn och död 27/4 1839 på Eliasbygget

Måns	född 14/10 1783	
Lars	14/10 1783	död späd
Lisa	1/11 1787	
Lars	10/11 1789	
Anna Katarina	1/4 1793	
Lena	9/12 1796	
Stina	20/5 1801	övertog torpet

Alla barnen födda på Eliasbygget
1783 från Svenarums sn. Fick säd av godset 1837 och 1838 samt fattighjälp 1841. Auktionen 10/1 1842 efter Sven inbragte 1 Rd 12 sk 8 rst. Likkistan kostade 1 Rd 5 sk 4 rst, gravningen 32 sk och likets framförande 32 sk

Sonen Måns gift 21/10 1810 med Stina Nilsdotter i Valkö och flyttade till Gransbo under Kohult. 1815 till Ö Hult

Dottern Lisa gift med Nikolaus Andersson och flyttade 1812 till Östra Hult

Sonen Lars gift med Kristina Johansdotter från Hjälmseryds sn och blev 1815 soldat för Siggaskogs rote med namnet Dorff

Dottern Anna Katarina gift 18/2 1815 med änklingen Daniel Jonasson i Rumleborg. De bodde från 1843 i Boestad

Dottern Lena gift 24/6 1823 med rättaren Magnus Karlsson på Nydala

Sven Larsson hade knappast råd att komma i vigd jord, men alla barnen klarade sig bra. Visserligen levde Stina i fattigdom, men hon var i gengäld arbetsam och oförtruten. Det kanske var så med alla barnen och även med Sven fast hans lilla torp inte kunde ge honom bärgning. Han uppnådde dock en aktningsvärd ålder av 93 år

Anders Svensson, född 29/9 1794 i Bringetofta sn och död 12/1 1872 på Eliasbygget. Gift 19/12 1824 med
Stina Svensdotter, född 20/5 1801 på Eliasbygget och död där 13/4 1872

Anna Greta, född	19/6	1825	1846 till Siggaskog
Inga Katarina	11/10	1827	1844 till Svenarum
Lena Stina	28/5	1829	död 5/7 1829
Sven Peter	13/1	1831	1848 till Bocklarebo
Lena Kristina	24/3	1833	övertog torpet
Jonas Magnus	7/4	1835	1863 till Moboda
Karolina Vilh.	21/6	1838	död 7/6 1839
Karolina	24/5	1840	1856 till Bocklarebo
Maria Lovisa	24/12	1843	1861 till Rogberga

Alla barnen födda på Eliasbygget
Anders kom 1822 från Bringetofta sn till Rössved Ngd, där han bodde vid giftermålet. 1824 till Eliasbygget
Anders hade varit en duglig smed. Innhyses från 1869
Stina har levat i fattigdom men varit arbetsam och oförtruten

Sonen Jonas Magnus gift 23/11 1863 med Inga Charlotta Andersdotter och bodde till sist på Lunden under Moboda

Kristina Johannesdotter, född 28/11 1781 i Skjutsgärde i Hjälmseryds sn och död 23/11 1846 på Eliasbygget

1843 från Siggaskogs ST. Änka efter soldaten Lars Svensson Dorff, som var broder till ovannämnda Stina Svensdotter

Peter Magnus Johansson, född 14/2 1826 på Gunnarshyltan
och död 25/8 1874 på Eliasbygget. Gift 30/12 1855
Lena Stina Andersdotter, född 23/3 1833 på Eliasbygget
och död där 6/7 1877

Karl Johan,	född 24/10	1856	övertog torpet
Klas August	26/4	1861	1886 till Amerika
Frans Vilhelm	9/1	1867	död 19/1 1868
Anna Elise	2/10	1872	1886 till Amerika

Alla barnen födda på Eliasbygget
Peter Magnus kom 1855 från Hökaberg
Han hade svår huvudvärk en längre tid innan han dog.
Lena Stina hade i flera år lidit av hosta (tuberkulos?)
och varit svag hela sista året

Karl Johan Petersson, född 24/10 1856 på Eliasbygget
Gift 20/11 1880 med
Ida Danielsdotter, född 21/1 1857 i Sandvik

Karl Johan och Ida hade auktion och sålde av allt, och
så for de till Amerika 1886
Karl lämnade Ida i Amerika och återkom till Sverige. Han
bodde 1915-1920 på Anderslund på Långö utjord och flytta-
de 1920 till Hisinge

August Johannesson, född 27/8 1857 i Fryele sn
Gift 2/9 1884 med
Ida Karlsdotter, född 5/8 1865 på Södre Skog

August,	född 20/4	1885	i Fryele sn
Fredrik	28/9	1888	på Eliasbygget
Herbert	23/3	1891	"
Gustav	9/9	1894	"
Hilma	14/2	1901	"

1885 från Fryele sn till Södre Skog, 1886 till Elias-
bygget, 1901 till Grimsjödal, som han köpte

Axel Andersson på Grimsjödal bodde här 1901 när han sålt
Grimsjödal och skulle flytta till Torp i Hagshults sn

August Andersson på Valkötorpet köpte Eliasbygget 1901,
och husen revs strax därefter. Sonen Martin Andersson
äger nu Eliasbygget

En gammal tradition talar om att på Eliasbygget skulle
ha bott en gumma, som drog med kärra till Karlshamn och
hämtade salt